

Elektronisk artikelkopi

Tidsskriftkopi af:

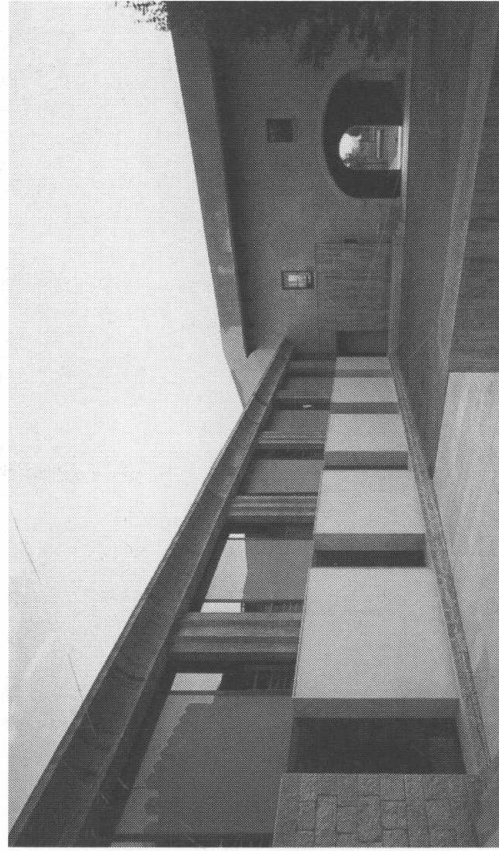
Arkitekten

Braga, Jorge; Andreasen, Jørgen Den katalanske kube 1995 Årg. 97, nr. 8 (1995)

S. 243–245

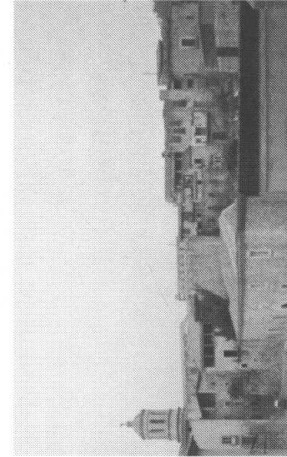
DEN KATALANSKE KUBE

– En stemningsrapport fra universitetet i Girona, hvis bibliotek og administration er nyindrettet i ruinerne af et af byens fornemste arkitekturværker, der i lang tid stod i forfald. I stedet for at starte fra grunden har arkitekterne Fuses & Viader skabt en symbiose mellem nyt og gammelt.



Af arkitekt Jorge Braga.

Middelalderprofeter er der nok af for tiden. Men ser vi os omkring eller bare tager en køretur gennem Europa opdager vi hurtigt, at katarstroken *allerede er sket*. Barbariet kommer skamløst til udtryk, hvor mængden af ligegyldigt byggeri



meter inde i landet. Nej, det er ikke middelalder det hele.

Det XIX århundredes forretningskarreer præger den vestlige bred i fuld vigør. På den anden side af floden Onyar ligger katedralen, det gamle jødiske kvarter og

kommer skamløst til udtryk, hvor mængden af ligegyldigt byggeri har tiltrukket mere af samme skuffe – langs vejen, langs banen, i byernes udkant. Jeg mener ikke, at min datter på 20 ville kunne nævne blot fem bygninger fra hendes egen tid, hun ville være ked af at se forfalde. For mit vedkommende skal jeg dog længere tilbage i tiden, før jeg kan begynde at tælle på fingrene. Selvfølgelig er der lavet noget ordentligt og gedigent ind imellem (bevares!) men der er virkelig langt imellem.

Jeg ville se solen, æde katalanske skinker og komme væk fra vor egen mørke tid. Vi tog en billig bustur sydpå. Dejligt at komme op at køre – selv på den grimme Autobahn – når man bliver en del af den altid sugende travelling-avant, lige bag panoramavinduet – også når kameraet synes at stå stille mellem bilrækker, der bevæger sig med 120 i timen. Her har man på lange strækninger bygget volde og opstillet skærme langs vejen, antagelig for at beskytte de fastboende mod trafikuhelvedet.

På mig virker det omvendt: Her er den kørende fri for at blive konfronteret med kilometer efter kilometer af deprimerende byggeri.

Desværre har hverken danskerne, franskmænd, katalanere (eller



Universitetet i Girona, set fra
kirketrappen. Fotos: forfatteren og
Hissao Suzuki, marts 1995.

portugisere, for den sags skyld) endnu opstillet tilstrækkeligt af disse moderne bymure, og *dér* får man gys for synet, uden skyklapper.

Bestemmelsesstedet, Lloret de Mar, på Costa Brava, ligner mest af alt en collage af Nils-Ole Lund: Ubestemmelige etagehuse rundt om en jodlende Dyrehavsbakke – Jäger Stuben, Rhinland, Westfalia Inn, Bavaria à la carte.

Hotellet (***) har set bedre dage, men det har vi 600–700 gæster fra Ruhr, Birmingham, Ardennes og København også.

Fra en busstation i nærheden kan man dog hurtigt komme væk og frem til Blanes, Barcelona, Tossa de Mar eller Girona. Ja, Girona. En stolt middelalderby langt fra ligegyldigheden, men kun tyve kilo-

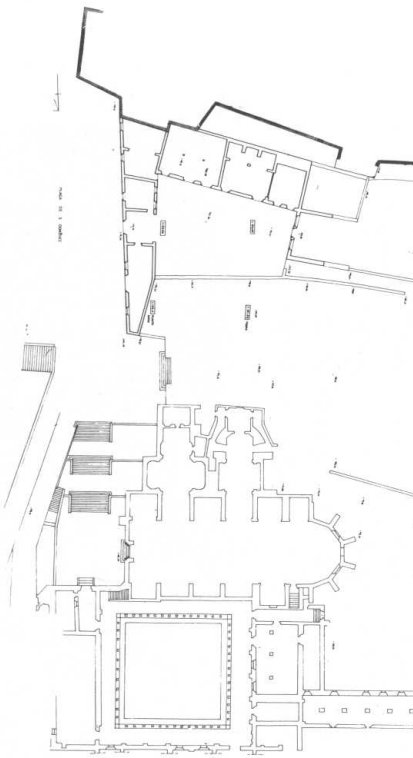
de af floden Onyar ligger katedralen, det gamle jødiske kvarter og universitetet, op ad bakken, med ryggen mod den endnu vældige hanekam af en romersk bymur.

Denne éntårnede domkirke er fra 1200-tallet og holder på en enorm hemmelighed, næsten så stor som kirken selv. Den skal ikke røbes her, men opleves uforberedt. Og uforberedt var jeg også, da vi efter kirkeformørkelsen atter kom ud i lyset og forbi Plaça Sant Domènec. En åben port mod en gård, hvor man får et glimt af en bygning, hvis form, proportioner og materialesammensætning uvilkaarlig fik mig til at gå tilbage og kigge én gang til.

Anlægget hedder Les Aligues, og – læste jeg mig senere til – betragtes som Gironas mest repræsentative offentlige byggeri fra det XVI århundrede. I det XVII blev det anvendt af universitetet, for senere at blive overladt til forfaldet indtil vore dage.

Nu bor universitetets rektorat og øvrige administration her. Og ombygningen, som er gennemført af arkitekterne *Fuses & Viader* fra 1987–1993, er faktisk noget at skrive hjem om.

Sydpå omtales den slags standsættelse af værdigt trængende ruiner som en *recuperation*, og lykkes



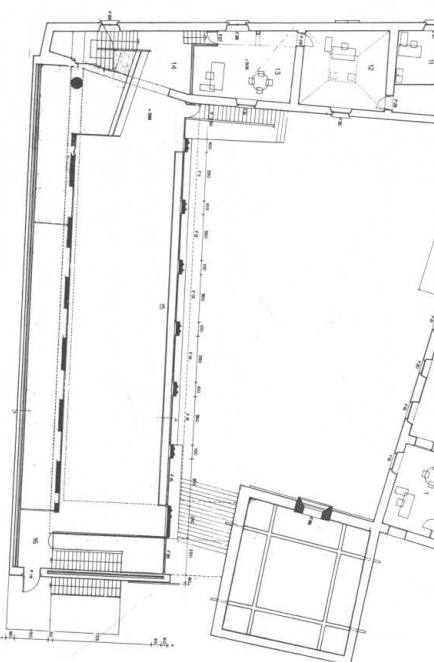
Den oprindelige vinklenormede bygning huser administrationen; kapellet er omdannet til informationscenter for studerende, og den tilstødende nye fløj lukker gården af. Den nye fløj mod syd rummer et bibliotek og nogle læsesale. Kappellets nye overbygning synes at vokse frit indefra, som en kantarel, hvis kvarthvælvede underside, hævet et stykke over ydermuren, men lidt tilbagetrukket, tænkes at kastedaglyset mod kubens indre vægge – og tilbagekaste det mod glasset om aftenen, formoder jeg.

Et sprosseløst glasparti folder sig om åbningen hele vejen rundt og forbinder overkantmuren med toppen af betontragten. Indgangsdøren udgør ydersiden af et indsat kubisk vindfang, malet i mat grafitfarve.

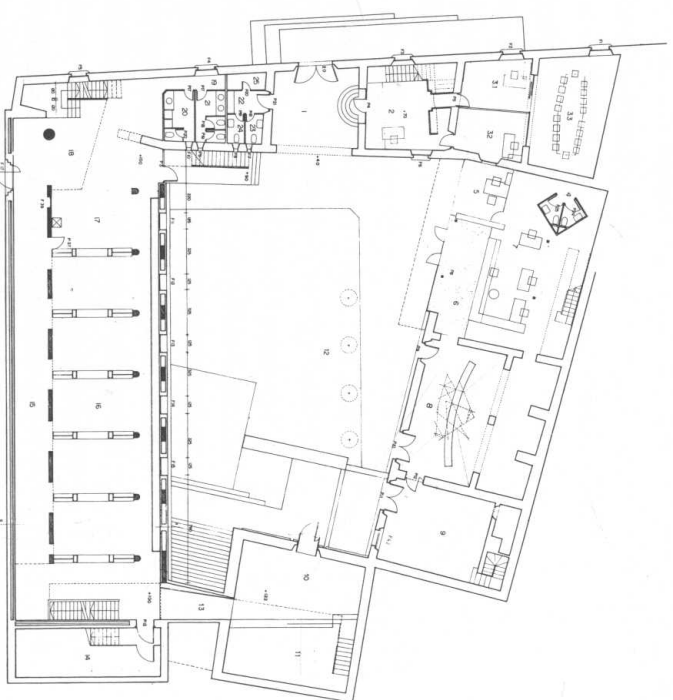
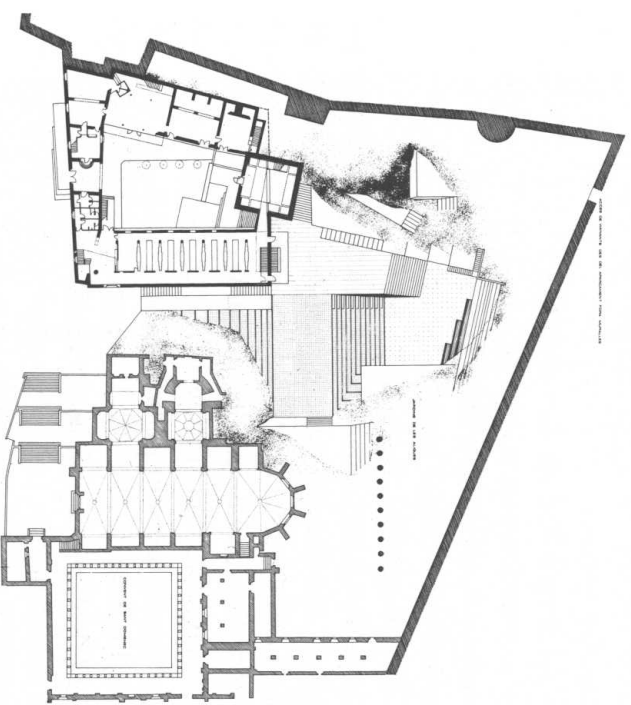
Inde i kuben overraskes vi på ny af en *altillo*, en groft tilhugget enorm træklods, der rummer en afskærmet førstesal, nærmest fritsvævende hen over stuens informationsstranke.

Byggeriet udgør første fase af et projekt, der også omfatter et haveanlæg afgrænset af bymuren, samt recuperation af det tilstødende Sant Domènec-kloster, som er nabobo til Gironas nye universitetsbygning. Men det er en helt andet historie.

Jorge Braga



Nøgle til 1. sal: 1, direktørkontor. 2-13, kontorer. 14-16, bibliotek.



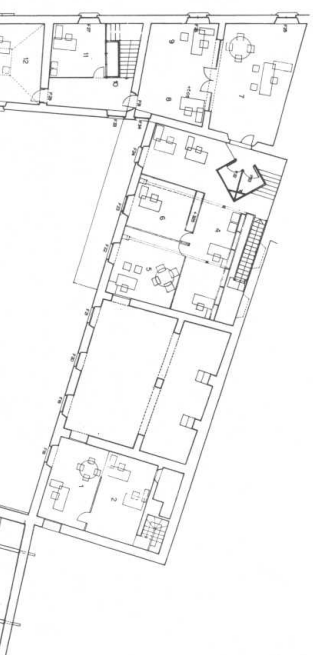
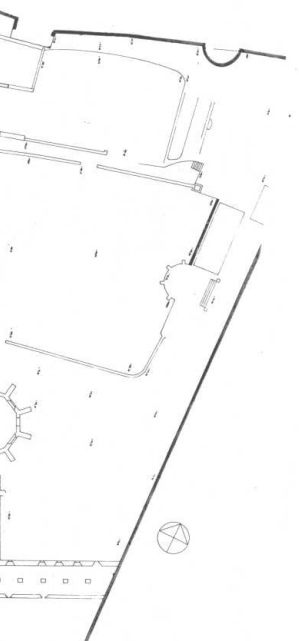
Nøgle til stueplan: 1, indgang. 2, portner. 3, kontor og møderum. 5-9, administration. 10-11, bibliotekets forhal. 12, gård. 13-15, bibliotek og birum.



Bibliotekets kubiske forhal, set fra hovedindgangen.

den, det vil sige: dør bygningen ikke af indgrebet, er det langt at foretrække for pietistisk restaurering til museal brug. Og her har vi et sådant vellykket tilfælde!

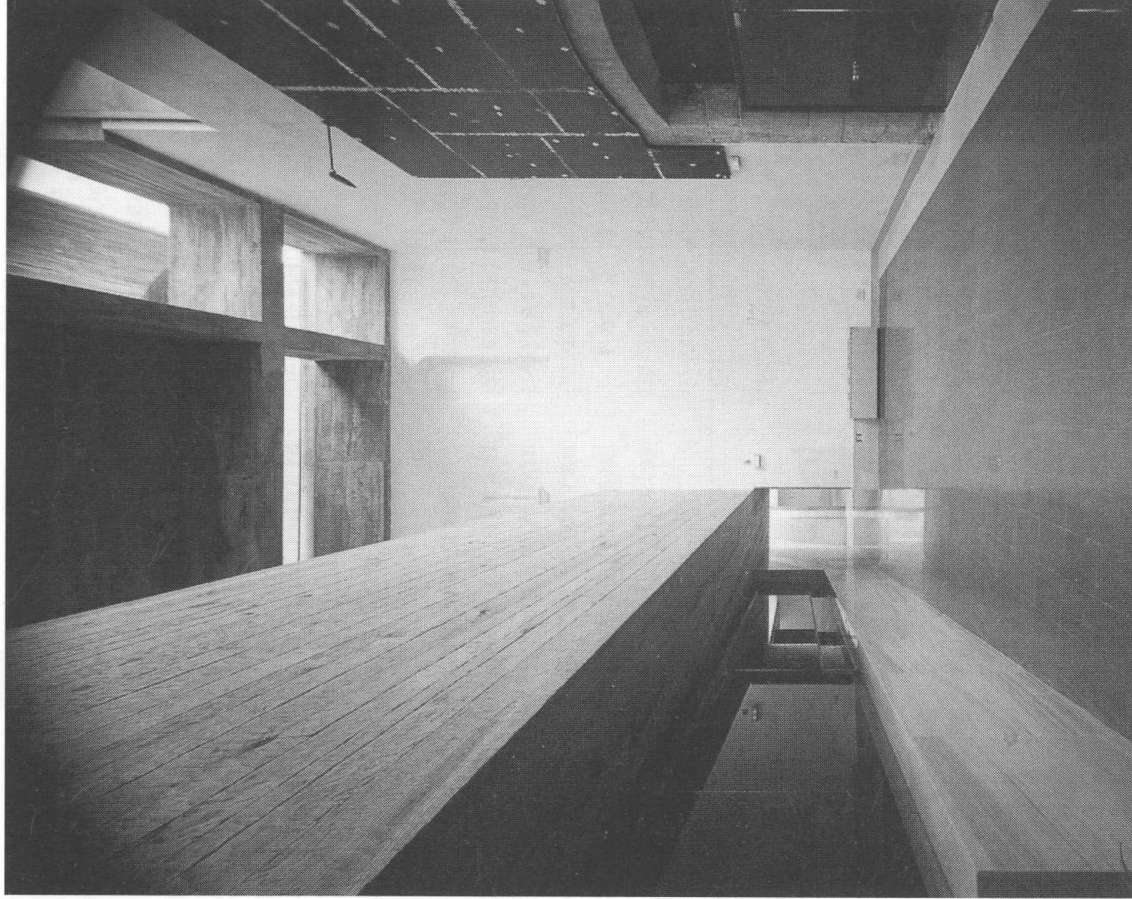
Den oprindelige vinkelformede bygning huser administrationen; kapellet er omdannet til informati-



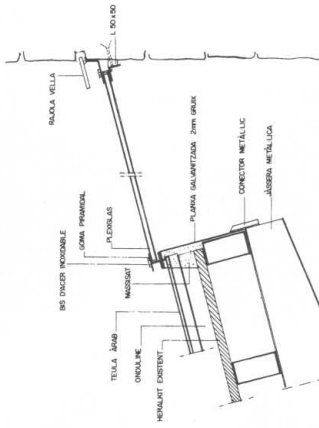
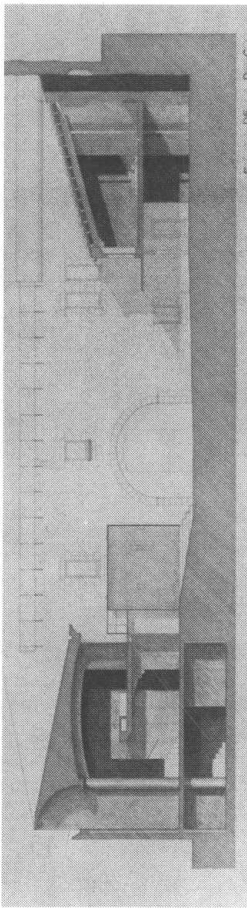
1

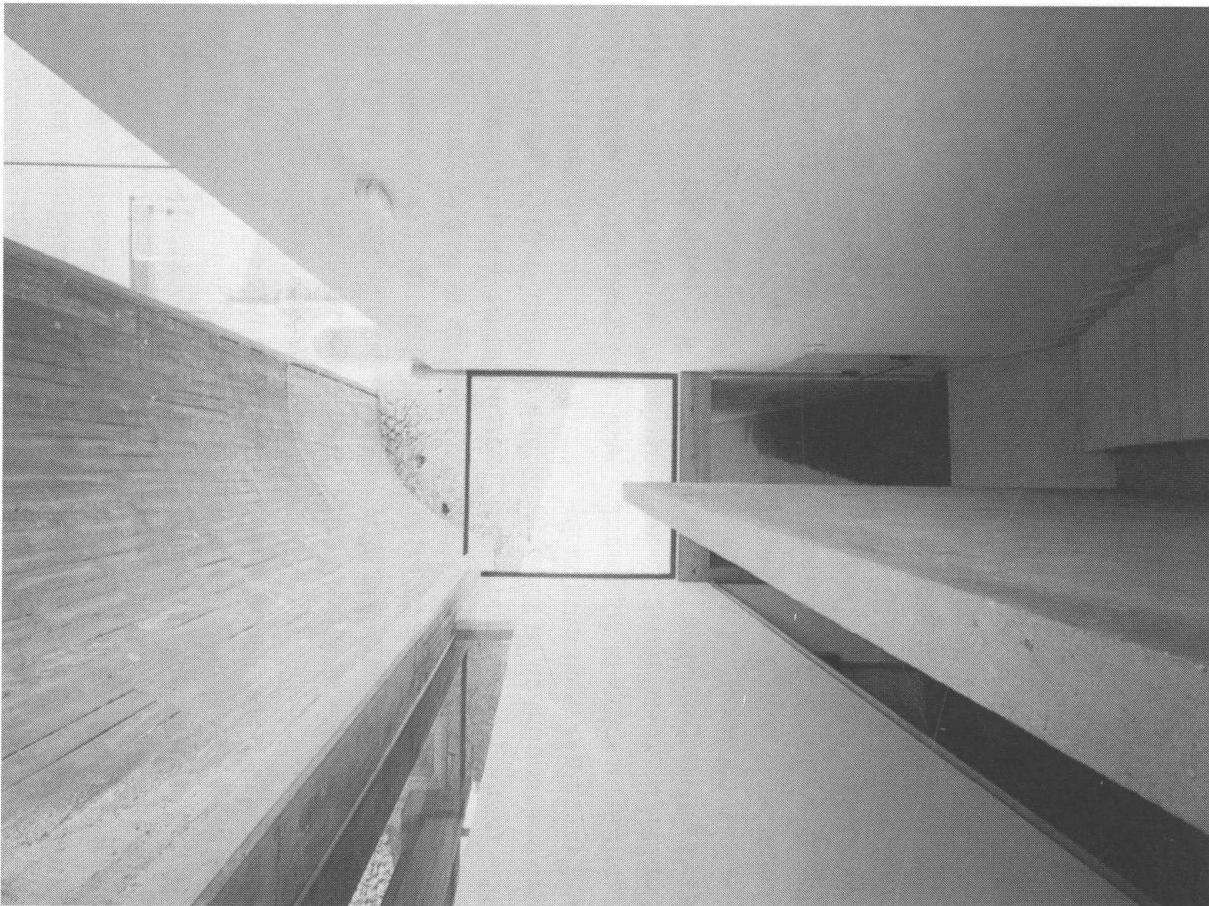
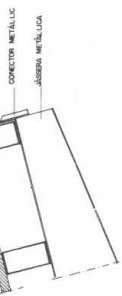


2

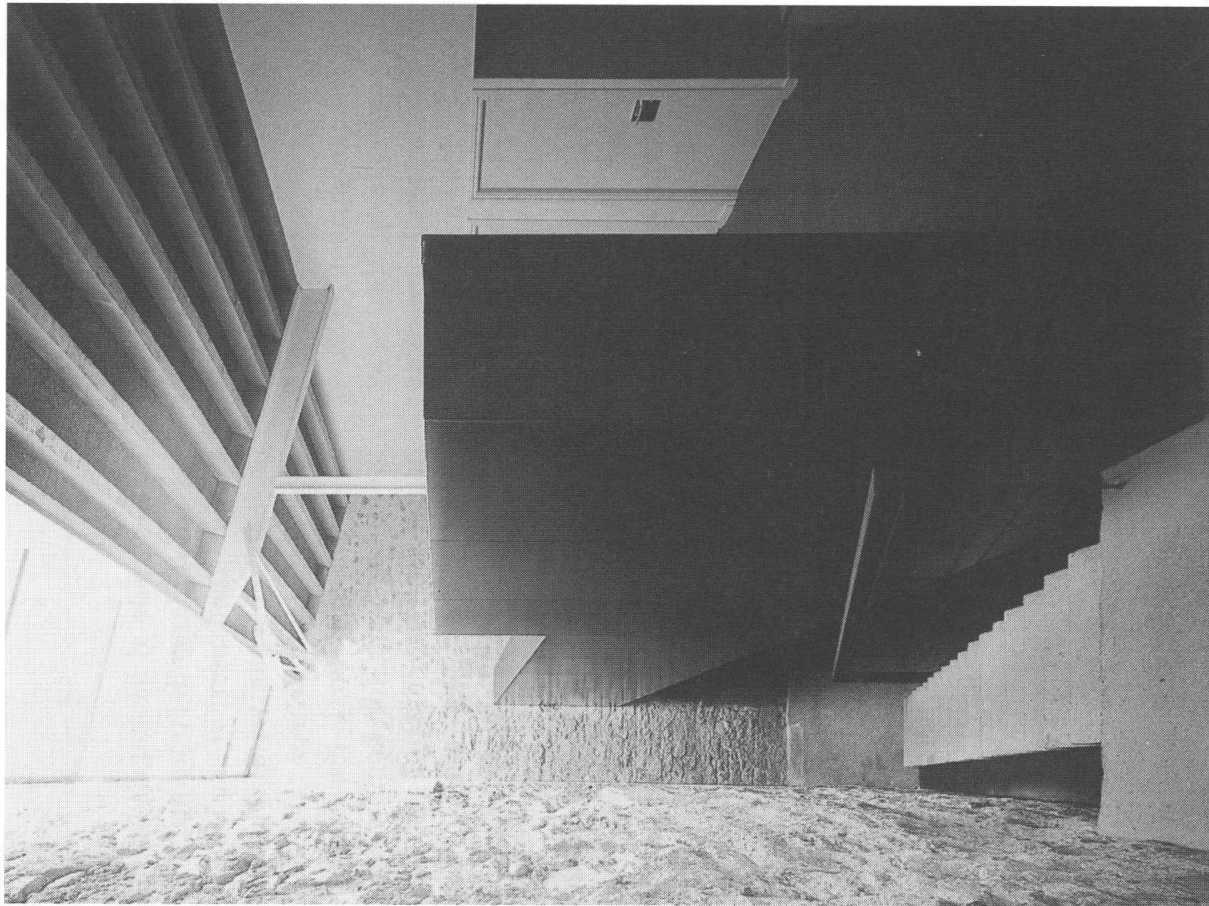


1. Nyt og gammelt mødes ved administrationsfløjen.
2. Fra bibliotekets forhal.
3. Fra biblioteket.
4. Administrationsfløjen.





3



4